

Türkiye Mikro ve KOBİ Finansman Programı nedir?

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Türkiye Mikro ve KOBİ Finansman Programı, seçilmiş bazı aracı bankalar için EBRD'nin uzun vadeli kredi imkanları ile danışmanlık ve eğitim hizmetlerini (Teknik Destek Paketi) bir araya getirmektedir. Program kapsamındaki teknik destek projesi Kasım 2010'da başlamıştır.

Projenin genel amacı, program katılımcısı olan aracı bankaların ülkenin ekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgelerindeki mikro ölçekli işletmelere ve KOBİ'lere yönelik kredilendirme faaliyetleri ile ilgili kapasite ve beceri geliştirmelerini sağlamaktır. Geliştirilen bu kapasite ve becerilerle, özellikle tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelere yönelik kredilendirme çalışmalarının iyileştirilmesi ve yeni kredi imkanlarının yaratılması amaçlanmaktadır.

KOBİ'lere sağlanan finansman desteğinin yanı sıra, program kapsamında sunulacak teknik destek hizmetleri vasıtasıyla özellikle tarım sektörüne kullanılan kredilerin artırılması ve aracı bankaların tarımsal ekonomiye sürekli ve düzenli bir şekilde finansman sağlamaları planlanmaktadır.

Bugün itibarıyla, KKB teknik destek programının katılımcı kuruluşudur.

Jean-Patrick Marquet: "EBRD'nin Türk tarımına katkısı 1 milyar Avro'yu aştı"

Türkiye'deki öncü uluslararası bankalardan ve kurumsal yatırımcılardan biri olan Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), **Türkiye Mikro ve KOBİ Finansman Programı (MSME)** ve **Türkiye Tarım İşletmeciliği KOBİ Finansman (TurAFF)** programları kapsamında şimdiye kadar ülke genelinde 32.000'i aşkın tarım işletmesine 1 milyar Avro'dan fazla finansman sağladı. Bu, MSME ve TurAFF programlarına dahil olan Türk bankaları aracılığıyla doğrudan finansman yoluyla fonlanan işletme sayısını gösteriyor. Aynı programlar kapsamında bankalara ve işletmelere sağlanan teknik destek hizmetleri sayesinde krediye erişim sağlayan toplam işletme sayısı ise 200,000'e yaklaşmış durumda.

12 Nisan 2017'de EBRD tarafından gerçekleştirilen "Tarımsal Finansmanda Sürdürülebilirlik" konferansında bültenimizin sorularını yanıtlayan **EBRD Türkiye Yönetici Direktörü Jean-Patrick Marquet**, "EBRD Türkiye'de önemli bir aşama kaydetmiştir. EBRD'nin tarımsal işletmelere doğrudan ya da Türk bankaları aracılığıyla sağladığı 1 milyar Avro'yu aşkın finansmandan Türkiye'nin kırsal alanlarında bulunan on binlerce tarım işletmesi faydalanmıştır. Sağlanan bu finansman sayesinde ilave istihdam yaratılmış, rekabet artmış ve ekonomik büyüme desteklenmiştir" dedi.

Türkiye, dünyanın 7. en büyük tarım üreticisi ve başta gelen ihracatçı ülkelerden biri. Tarım sektörü Türk ekonomisinde anahtar rolü oynayan bir sektör olmasının yanı sıra ülke istihdamının da %20'sini oluşturuyor. Bu nedenle EBRD, ekonomik büyüme ve kırsal kalkınma için tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini çok önemli buluyor.

EBRD, başarılı ekonomilerin rekabete açık, çevreye duyarlı, kapsayıcı, iyi yönetilen, dayanıklı ve tüm kesimlerin birbirine entegre edilmiş şekilde olması gerektiğine inanıyor. Banka, Türk tarım endüstrisinin daha verimli ve rekabete açık olmasını sağlamaya yönelik politikaların geliştirilmesine destek olmak için Türkiye'deki resmi kurumlarla ve bankalarla iş birliği içinde çalışıyor. Bu işbirlikleri, EBRD'nin özellikle tarımın yoğun olduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesi başta olmak üzere, Türkiye'nin dört bir yanındaki küçük, orta ve büyük işletmelere erişmesine yardımcı olmuş ve böylece ticari bankaları tarımsal kredilere öncelik vermesi ve tarımsal işletmelerin ihtiyaçlarına yönelik yeni yollar üretmeleri için cesaretlendirmiştir.

Projenin teknik destek bileşeninin ikinci (Mayıs 2012 – Ekim 2013), üçüncü (Kasım 2013 – Ekim 2015) ve dördüncü aşamaları (Mart 2016 – Mayıs 2017) Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

European Bank
for Reconstruction and Development

Bu proje EBRD tarafından finanse edilmektedir.

Projenin teknik destek bileşeninin ilk aşaması (Kasım 2010 – Nisan 2012) USAID tarafından finanse edilmiştir.

Proje kapsamındaki teknik destek hizmetleri Frankfurt School of Finance & Management tarafından sağlanmaktadır.

2017, İstanbul

EBRD Türkiye
Yönetici Direktörü,
Jean-Patrick Marquet

Tarım Kredileri Değerlendirme Sistemi

“TARDES”

TARDES, çiftçiler / tarımsal işletmeler ve finansal kuruluşlar arasında gerekli bağlantıyı sağlayan bir kredi değerlendirme programıdır. Bankaların tarım sektörü üzerine kısıtlı bilgisi olan ve hiç bilgisi bulunmayan çalışanları için bu sektörden üreticilerin kredi taleplerini değerlendirebilmelerine imkan sağlamak amacıyla geliştirilmiştir.

Sistem, kapsamlı bir risk değerlendirme programı olmakla birlikte, bir bankanın risk iştahına ve kredi stratejisine göre farklılaşabilmektedir.

TARDES, KKB üzerinden Türk bankalarının hizmetine sunulmaktadır. Halihazırda 6 banka tarafından kullanılan TARDES, tarım sektörünün dinamiklerine uygun olarak sürekli geliştirilmekte ve güncellenmektedir.

Mikro & KOBİ Finansman Programı Bülteni

Mikro & KOBİ Finansman Programı bültenlerinin daha önceki sayıları program web sitesine eklenmiştir. Daha önceki sayıları www.msmeturkey.com adresinden indirebilirsiniz

Tarımsal şirketlere sağlanan doğrudan kredilendirmeye ek olarak, EBRD dokuz Türk bankasıyla (Akbank, Denizbank, Garanti Bankası, İş Bankası, Şekerbank, TEB, TSKB, Vakıfbank ve Yapı Kredi) iş birliği yaparak bu bankaların ülkenin her yanına dağılmış şube ve hizmet ağları aracılığıyla tarımsal işletmelere 600 milyon Avro'yu aşan finansman desteği ulaştırmış durumda.

Bilindiği üzere EBRD ve katılımcı bankalar 2011 yılında, MSME ve TurAFF programları kapsamında, tarım kredilerinin değerlendirilmesinde

kullanmak amacıyla **Müşteri Değerlendirme Programı (CAP)** adında yenilikçi bir sistem geliştirdi. Avrupa Birliği ve A.B.D. hükümetinin hibe fonları sayesinde geliştirilen bu sistem, çiftçiler tarafından ticari olarak üretilen tüm tarımsal ve hayvansal ürünleri kapsıyor. Sistem, bankalara daha iyi risk değerlendirmesi yapmaları, kredi başvurularını daha hızlı incelemeleri ve küçük işletmelere sağladıkları finansmanı arttırmaları için yardımcı oluyor.

Küresel mali krizin hemen ardından hayata geçirilen CAP, Türkiye'de genellikle "riskli" olarak kabul edilen tarım sektörünün bu krizden en az seviyede etkilenmesi açısından önemli bir rol oynadı. Şimdiye kadar başarısı kanıtlanan CAP, 2014 yılından itibaren **Tarım Kredileri Değerlendirme Sistemi (TARDES)** adıyla Türkiye'deki **Kredi Kayıt Bürosu (KKB)** tarafından devralındı ve KKB aracılığıyla ülkedeki tüm bankaların kullanımına açıldı.

EBRD, Türkiye'ye yatırım yapmaya 2009 yılında başladı. Şu anda İstanbul, Ankara ve Gaziantep'teki ofisleri aracılığıyla Türkiye'de faaliyet gösteren banka için 2016 yılında sağlanan 1.9 milyar Avro'luk yatırım desteği ile Türkiye, en çok finansman sağladığı ülkelerden biri oldu. Bugüne dek EBRD, Türkiye'de birçok farklı sektördeki 220'den fazla projeye 9 milyar Avro destek sağlamış ve yine bu yatırımlar için farklı finansman kaynaklarından yaklaşık 20 milyar Avro ilave kaynağı harekete geçirmiş durumda. Banka'nın Türkiye'de desteklediği yatırımların %98'i özel sektöre ait.

Türkiye'nin geçen yıl yaşadığı tüm zorluklara karşın 2016'da %2,9 ile güçlü bir büyüme gösterdiğini vurgulayan Marquet, 'Bence bu güzel bir sonuç. Ayrıca tüm bu zorluklara rağmen birçok şirketin Türkiye'deki yatırımlarına devam ettiğini gördük. Bu durum ne kadar pozitif olmamız gerektiğini gösteriyor. Bu nedenle biz Türkiye'ye yatırıma hız kesmeden devam ediyoruz.' şeklinde konuştu.

Tarım Sektörü Raporları

Tarım Sektörü Raporu'nun Ekim – Aralık 2016 ve Ocak – Mart 2017 sayıları yayınlandı. Sektör raporları tarım ve tarımsal finansman sektöründeki gelişmelerin yanı sıra danışman ekibin saha gözlemlerini tüm proje paydaşlarına aktarmaya devam ediyor.

Nisan ayında yayınlanan Ocak-Mart 2017 sayısında kamu bankalarının tarımsal finansman pazar paylarına yönelik özel bir araştırma yer alıyor. Ayrıca bu sayıda ilk defa “Bunları Biliyor Musunuz?” adında, tarım sektöründe öne çıkan ve ilginç olayları ele alan bir bölüm daha okuyucuların beğenisine sunuldu.

Tarım Sektörü Raporunun tüm sayılarına TARDES'in “Rapor” menüsü üzerinden (sadece TARDES kullanıcıları) veya MSME programının web sitesinden (www.msmeturkey.com) ulaşabilirsiniz.

Kredi Kayıt Bürosu Genel Müdür Yardımcısı Koray Kaya: “TARDES sayesinde ülkemizdeki tüm bankalar tarıma kredi verebilir hale geldi”

KKB olarak 2014'ten itibaren EBRD ile iş birliği içerisinde bankalara TARDES kanalıyla veri ve kredi değerlendirme desteği vermeye başladınız. Neden bu alana girdiniz?

Türkiye Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'sının (GSYİH) yaklaşık %7'si tarım sektöründen sağlanıyor. Tarım sektörünün gelişmesine ve finansa ulaşmasına önem verilmesi gerekiyor. Çiftçinin krediye ulaşma oranının artırılması, tarımsal üretim projelerinin başarıyla sonuçlanması noktasında önemli. Türk bankacılık sistemi oldukça iyi bir performans gösteriyor. Tarım sektörü de devletin desteği ile daha düzenli, görünür ve kredilendirilebilir bir sisteme ihtiyaç duyuyor.

Kredi Kayıt Bürosu Stratejik Planlama ve Kurumsal İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Koray Kaya

Hedefimiz, TARDES katılımcısı olan aracı bankaların ülkenin ekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgelerindeki KOBİ ve mikro ölçekli işletmelere yönelik kredilendirme faaliyetleri ile ilgili kapasite ve beceri geliştirmelerini sağlamaktır. Geliştirilen bu kapasite ve becerilerle, özellikle tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelere yönelik kredilendirme çalışmalarının iyileştirilmesi ve yeni kredi imkânlarının yaratılması amaçlandı. KOBİ'lere sağlanan finansman desteğinin yanı sıra, program kapsamında sunulacak teknik destek hizmetleri vasıtasıyla özellikle tarım sektörüne kullanılan kredilerin artırılması ve aracı bankaların tarımsal ekonomiye sürekli ve düzenli bir şekilde finansman sağlamaları planlandı.

Peki sizce TARDES'in bankalara, sektöre ve çiftçilere ne gibi faydaları oldu?

Kredi Kayıt Bürosu olarak bankalar ve tarım sektöründe kredi vermek isteyen finansal kurumlar için veri paylaşımı ve hazır sistem alt yapısını içeren Tarım Kredileri Değerlendirme Sistemi'ni (TARDES) 2013 yılı içerisinde hayata geçirdik. TARDES, tarım faaliyetinin bulunduğu her noktada uzman ekiplere ihtiyaç olmadan sistematik ve kontrollü bir şekilde tarımsal kredilendirme alanında büyümek isteyen kurumlar için hazır bir alt yapı hizmeti sunuyor. Kredi vermek isteyen kurumun tüm kredi değerlendirme alt yapısı web tabanlı bir program ile tarafımızca sağlanıyor. Tarımsal bilgiye dayalı standart yaklaşım, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Çiftçi Kayıt Sistemi ile entegrasyon, kalite ve verimlilik odaklı kredilendirme, müşteri ve üretim bilgilerinin depolanması, raporlama ve izleme ana hedeflerimizdendi. Bu alt yapı ile birlikte tarıma finansman sağlayan kurumların adetleri ve bu sektöre sunulan kredi miktarı yükselmiş oldu.

TARDES'te son durum nedir? 2014'den bu yana sistem hangi noktaya ulaştı?

Kredi Kayıt Bürosu olarak Excel üzerinden çalışan bir yapıyı, online bir uygulama haline getirdik. Oluşturulan veri tabanında 230 farklı ürün için 4.600'e yakın farklı maliyet cetveli var. Sadece bitkisel üretim değil, tavukçuluk, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık gibi farklı kategorilerde de zengin bir veri içeriği oluştu. Bu veriler Türkiye'nin 81 ilinden ayrı ayrı toplanarak il ve ürün bazlı ayrıştırıldıktan sonra bankaların kullanımına sunuldu. TARDES sayesinde ülkemizdeki tüm bankalar tarıma kredi verebilir hale geldi. Sistem üzerinden bu zamana kadar 200.000 çiftçiye kredi kullanıldı. Bu süreçte sorunlu kredi oranları da diğer kredilere göre çok daha düşüktü.

Mikro ve KOBİ Finansman Programı Başarı Hikayeleri

Etem Korkmaz – Türkiye İş
Bankası:

26 yaşında, lise mezunu.

Niğde'nin Bağlama kasabasında anne ve babası, eşi, erkek kardeşi ve kardeşinin eşiyle birlikte tarım ile uğraşıyorlar. Eskiden sadece bitkisel üretim yapan aile, Etem beyin girişimleriyle 2007 yılından bu yana süt hayvancılığı da yapıyor.

Hayvanları için İş Bankası'ndan TurAFF kredisi kullanan Etem beyin şu an 60 tane ineği var.

"Eskiden kullandığımız kredilere ticari kredi deniliyordu. Şimdi hem adı 'tarımsal kredi' olarak değişti, hem de işleyişi faaliyetimize çok uygun oldu"

Bundan sonrası için TARDES'e yönelik düşünceleriniz ve planlarınız nelerdir?

TARDES'i farklı hizmetler sunan daha zengin bir program haline getirmek için çalışmalarımız devam ediyor. Bu kapsamda hayvan küpe numaraları üzerinden rehin konularak kredi verilebilmesi, ekim yapılacak ürün seçimine yönelik ürün optimizasyon önerileri ve mevcut maliyet cetvellerinin daha da artırılması önde geliyor.

"Tarımsal Finansmanda Sürdürülebilirlik" Konferansı tüm paydaşların katılımıyla İstanbul'da gerçekleşti

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) 2010 Kasım ayından bu yana Türkiye'de uyguladığı MSME ve TurAFF kredi programlarının kapanış çalışmaları çerçevesinde, tüm proje katılımcı bankaları, ulusal ve uluslararası finans ve sigorta kuruluşları, tarımsal meslek örgütleri, tarımsal sanayi ve ticaret kuruluşları, resmi kurumlar ve akademisyenlerin katılımıyla "Tarımsal Finansmanda Sürdürülebilirlik" Konferansı gerçekleştirildi. 12 Nisan 2017 tarihinde İstanbul'da Türkiye İş Bankası Genel Müdürlüğü konferans salonunda gerçekleştirilen etkinlik, 2011 ve 2013 yıllarında gerçekleştirilen etkinlikler ile EBRD'nin MSME ve TurAFF programları kapsamında düzenlediği tarım finansmanı temalı üçüncü konferans oldu.

Konferansın açılış ve hoş geldiniz konuşmalarını EBRD Türkiye Yönetici Direktörü **Jean-Patrick Marquet**, AB Türkiye Delegasyonu'ndan Bölüm Başkan Yardımcısı **Irene Zissimos** ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan Daire Başkanı **Bekir Engürülü** gerçekleştirdi. Açılış konuşmalarının ardından, Boğaziçi Üniversitesi İktisat Profesörü **Gökhan Özertan** "Türkiye'nin Tarım Vizyonu ve Geleceği" başlıklı özel konuşmasında

hassas tarım, dijital tarım ve tarımda inovasyon gibi konulardan örnekler sunarak, tarımsal üretimin geleceğine yönelik beklentileri katılımcılarla paylaştı.

Bu konuşmayı her biri alanında önde gelen uzman ve akademisyenlerin katıldığı "Tarım ve Tarımsal Finansmanda Yeni Ufuklar" paneli izledi. Ankara Üniversitesi'nin önceki rektörü **Prof. Dr. Cemal Taluğ**'un moderatörlüğünü yaptığı panelde EBRD Enerji Verimliliği ve İklim Değişikliği Direktörü **Terry McCallion**, Ankara Üniversitesi Gıda Güvenliği Enstitüsü Müdürü **Prof. Dr. Nevzat Artık**, Frankfurt School Kıdemli Tarımsal Finansman Uzmanı **Ömer Faruk Demirhan** ve SÜTAŞ Kurumsal İlişkiler Koordinatörü **Fatma Can Sağlık** tarımda enerji verimliliği, gıda güvenliği, değer zinciri finansmanı gibi konularda geline aşamadan söz etti ve vizyonlarını katılımcılara sundu.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Bakanlığı, Tarım Reformu Genel
Müdürlüğü, Tarım Sigortaları ve
Doğal Afetler Daire Başkanı
Bekir Engürülü

Mikro ve KOBİ Finansman Programı Başarı Hikayeleri

Sezai ve Selami Kopar – Garanti
Bankası:

Kopar kardeşlerin her ikisi de ilkokul mezunu. Doğdukları yer olan Akhisar'a bağlı Süleymanköy'de düşünlerinde takılan 4 sarı lira ile zeytin ticaretine başladılar.

Garanti Bankası'ndan kullandıkları TurAFF kredisiyle her yıl kendi köylülerinin tüm zeytinlerini satın alan Kopar kardeşler bugün 500 ton hacime ulaşmış durumda.

"Bizim gücümüz köylümüz ve zeytinimizden geliyor. Zeytinimizi teminat kabul eden krediyle köylümüzün parasını hemen ödeyebiliyoruz"

Metin Durmuş – Yapı Kredi
Bankası:

54 yaşında, lise mezunu. Meralarıyla ünlü Kars'ta yaşıyor. Fakir bir ailenin çocuğu iken bugün yılda 10 bin büyükbaşın ticaretini tek başına yapıyor.

Yapı Kredi Bankası'ndan kullandığı TurAFF kredisi sayesinde sadece hayvancılıkla geçinen köylülerin hayvanlarını satın alıp paralarını peşin ödeyebiliyor.

"Köylülerin sevgisini ve güvenini hiçbir zaman zedeledim. Emeklerinin karşılığını hemen ödeyemezsem üretimi bırakırlar"

Uzmanlar ayrıca bundan sonraki süreçte Türkiye'deki tarımsal işletmelerin ve finans kuruluşlarının bu alanlarda gerçekleştireceği projelerle ilgili de somut örnekleri katılımcılarla paylaştı.

Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince

Etkinliğin öğleden sonraki bölümü, konferansın ev sahibi olan Türkiye İş Bankası'nın Yönetim Kurulu Başkanı **Ersin Özince**'nin bankacılık sektörü açısından tarımsal finansmanın önemini anlatan konuşmasıyla başladı. Özince, "Hiç olmayacak imkanlarla gayrimenkul finansmanı yapan bankacılık sektörünün, fevkalade bir ekonomisi olan tarım konusunda çok daha aktif olması gerekir" dediği konuşmasında, zaten düşük seviyede seyreden geciken krediler oranının tarımsal kredilerde bir miktar yükselmesinden de korkulmamasını tavsiye etti.

Konferansın son panelinde "**Tarımsal Veri ve Kredi Mekanizmaları**" konularında farklı kurumların çalışmaları ve bankacılık sektörüne sunulan fırsatlar

ele alındı. Frankfurt School Türkiye Bölge Ofisi Direktörü **Erdal Koçoğlu**'nun moderatör olduğu panele Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Yapısal Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürü **Doç. Dr. Semih Tümen**, Kredi Kayıt Bürosu Genel Müdür Yardımcısı **Koray Kaya**, Kredi Garanti Fonu Genel Müdür Yardımcısı **Caner Teberoğlu** ve Türkiye İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı **Murat Bilgiç** konuşmacı olarak katıldı.

EBRD Direktörü Noel Edison ve AB Delegasyonu Bölüm Başkanı Yardımcısı Irene Zissimos

TCMB'nin Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalar, KKB'nin bankalara TARDES markası altında sunduğu tarımsal veri ve kredi değerlendirme hizmetleri, KGF'nin mevcutta KOBİ'ler tarafından yoğun olarak kullanılan kefalet hizmetlerinin ve sistemlerinin tarımsal işletmeler için de yaygınlaştırılması ve İş Bankası'nın tarım bankacılığı ve tarımsal müşteri derecelendirme (skoring) alanlarında yaptığı çalışmaların detaylı bir şekilde paylaşıldığı panel konferansa katılan bankalar tarafından ilgiyle takip edildi.

Konferans EBRD Sigorta, Finansal Hizmetler ve Türkiye Direktörü **Noel Edison**'in yaptığı kapanış konuşması ve MSME ve TurAFF programlarının

paydaşlarına verilen teşekkür plaketiyle sona erdi. Bu kapsamda teknik destek bütçesinin finansörleri **Avrupa Birliği** ve **Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID)**, teknik destek sağlayıcısı **Frankfurt School**, TARDES hizmetlerini devralan **Kredi Kayıt Bürosu** ve konferansın mekan sponsoru **Türkiye İş Bankası**'na destekleri için plaketer sunuldu.

Mikro ve KOBİ Finansman Programı Başarı Hikayeleri

Tuncay Bilen – Vakıfbank:

51 yaşında, ilkokul mezunu. Manisa Dereköy'de yaşıyor. 2001 yılında zeytinyağı üretimine başladı. 2013 yılında AB destekli IPARD fonuyla fabrikasını modernize ederken, daha fazla zeytin satın alabilmek için Vakıfbank'tan TurAFF kredisi kullanmaya başladı.

Tuncay Bilen geçen yıl yapılan ulusal zeytinyağı yarışmasında aldığı 2 altın 1 gümüş madalya ile Dereköy'ün gururu oldu.

"Krediyi işimi büyütmek için kullanıyorum. Ulusal markalara daha fazla yağ üretmek için kredi kullanmaya devam edeceğim"

Faruk MEKKİYE – QNB Finansbank:

47 yaşında, lise mezunu. 2012'ye kadar Mersin'de Torosların eteğindeki piliçlik tavuk çiftliklerine hafriyat hizmetleri sunuyordu. Şimdi kendi tavuklarını yetiştiriyor.

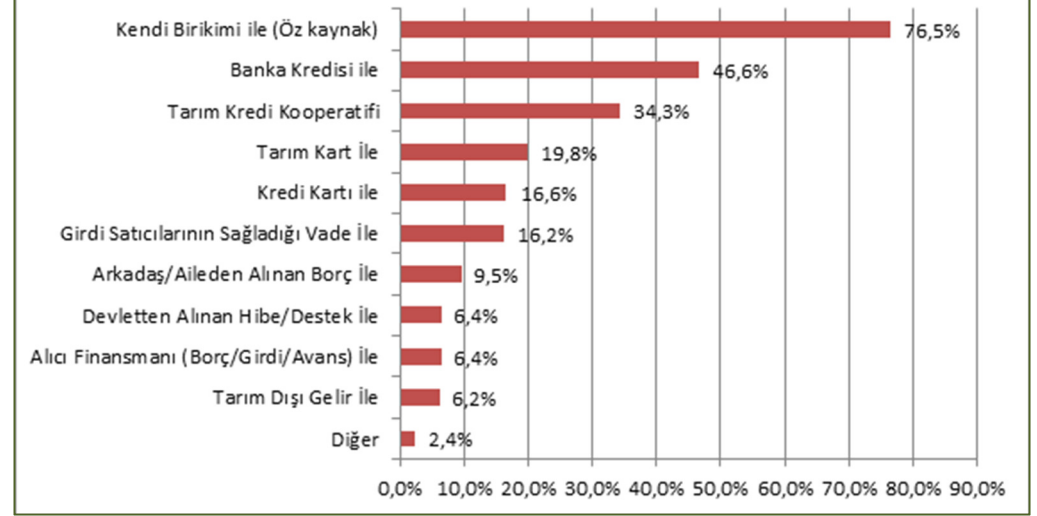
QNB Finansbank'tan kullandığı EBRD kaynağıyla çiftliğini 120.000 tavuk kapasitesine çıkardı.

"Krediyi başvurudan hemen 2 gün sonra aldım. Geri ödeme şartları da bana çok uygun oldu"

2016 Tarımsal Finansman Saha Araştırması tamamlandı

Mikro ve KOBİ Finansman Programı kapsamında ilki programın başlangıç aşamasında 2011 yılında yapılan Tarımsal Finansman Saha Araştırması, programın son fazındaki etki analizi çalışmaları çerçevesinde yeniden gerçekleştirildi. Avrupa Birliği ve EBRD desteğiyle Frankfurt School uzmanlarınca 2016/2017 üretim sezonu veri toplama çalışmaları sırasında yürütülen araştırma boyunca **58 ilden 796 üretici** ile birebir görüşüldü. Türkiye'deki tarımsal üreticilerin demografik yapısı, finansmana erişimi, mevcut finansman koşulları, tercih ettikleri bankalar ve bankacılık ürünleri ve geleceğe yönelik beklentileri ile ilgili detaylı bulgular ve analizler sunan bu araştırmadan öne çıkan sonuçları bültenimizin okuyucuları için aşağıda sunuyoruz.

Tarımsal Faaliyetlerin Finanse Edilme Şekli

Araştırmaya katılan üreticilerin özkaynaktan (%76,5) sonra en çok başvurdukları finansman kaynağı %46,6 ile banka kredisi olmuştur. Bu oran, aslında bir banka kredisi olan ve seçenekler arasında yer alan "Tarım kartı" ve "Kredi kartı" (sadece bu ürünleri) kullananlar da eklendiğinde, %52,3'e çıkmaktadır. 2011 yılındaki saha araştırmasında sadece %15 olan bu oranın %50'nin üzerine çıkmış olması, son 6 yılda Türkiye'de tarımsal finansmanın önemli bir gelişim kaydettiğini gözler önüne sermektedir. Nitekim BDDK verilerine göre Türkiye'de tarım sektörüne sağlanan kredi hacmi 2010-2016 yılları arasında 3 kattan fazla artış sağlamıştır. Bu artışta, bu dönemde tarım bankacılığı alanına ilk defa girerek rekabeti arttıran özel bankaların rolü büyük önem arz etmektedir.

Türkiye Tarımının En Önemli Sorunları

Mikro ve KOBİ Finansman Programı Başarı Hikayeleri

Kemal Ergül – Denizbank:

46 yaşında, ilkokul mezunu. Doğduğu yer olan Sarıgöl'ün Tırazlar köyünde düşünlerde fotoğraf ve video çekerek hayatını kazanmaya çalıştı. Büyüyen ailesine daha iyi bakabilmek için 30 yaşında bu işi bırakıp 5 dekar arazi satın aldı ve üzüm yetiştirmeye başladı.

Denizbank'tan kullandığı 5 yıl vadeli TurAFF kaynağıyla arazilerini büyümeye devam etti. Bugün 35 dekar bağa sahip ve dekar başına 4 ton ile yöresinin en yüksek verime sahip çiftçilerinden biri.

“Daha kredimin vadesi bitmeden, araziyi satın aldığım tutardan daha fazla üzüm sattım”

Ali Dönmez – TEB:

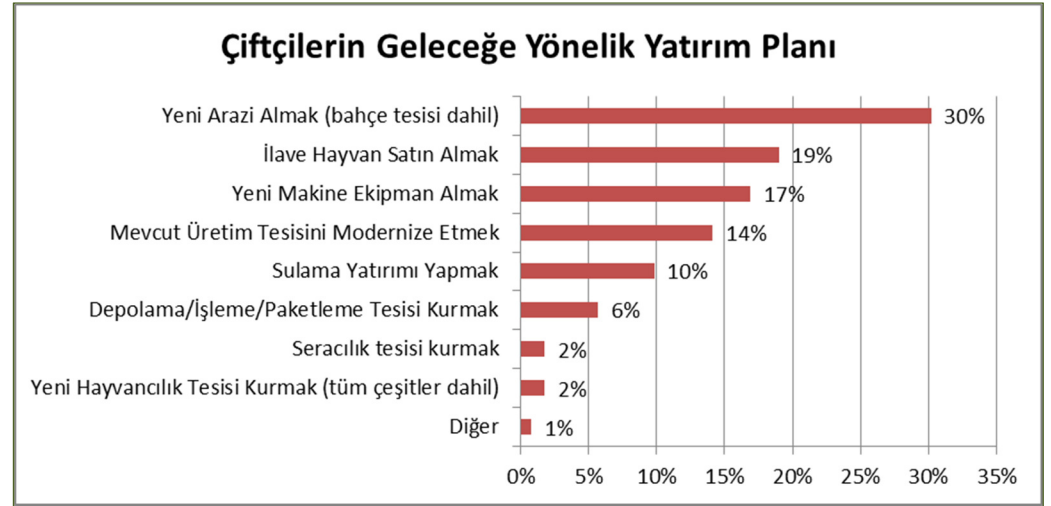
38 yaşında, Ziraat Fakültesi mezunu. Üniversiteden sonra Nevşehir'de doğduğu köye geri döndü ve aile mesleği olan koyunculuktan süt inekçiliğine geçiş yapmaya başladı.

2013 yılında çiftliğini modernize etmek için AB destekli IPARD fonunu, yeni ineklerini almak için ise TEB'den TurAFF kredisini kullandı. 2015 yılından beri Nevşehir Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'nin de başkanlığını yapıyor.

“Eskiden sadece toprak sahibi olarak babam kredi kullanabilirdi, şimdi proje sahibi bir genç olarak ben daha fazla krediye erişiyorum”

Katılımcılar ülke tarımının en önemli ilk iki sorununun, birbirine çok yakın oranlarla (sırasıyla %25,4 ve %24,8) “girdilerde pahalılık ve dışa bağımlılık” ile “ürün fiyatlarının düşük/değişken ve aracılarla yaşanan pazarlama sorunları” olduğunu belirtmişlerdir. 2011 yılı saha araştırması ile karşılaştırıldığında, yukarıdaki grafikte bulunan ilk üç maddenin sıralamasının değişmediği gözlenmiştir.

Buna karşın, tarımsal finansman sorunu ile ilgili seçenekler (bankalardan kredi almanın zor olması, yeni yatırım için finansman, zorlayıcı teminat koşulları) ve yine dolaylı olarak finansman imkanlarına bağlı olan “yeterli makine-ekipman olmaması” seçeneği, 2011 yılındaki sıralamada ilk üç maddeden hemen sonra sıralanmışken, 2016'da sıralamada daha gerilerde yer almaktadır. Bunun nedeni, Türkiye'de tarımsal finansman alanında son beş yılda elde edilen ilerleme olarak yorumlanmıştır.

Araştırmaya katılan üreticilerin %59'u “geleceğe yönelik yatırım planınız var mı?” sorusuna “Evet” cevabını vermiş ve akabinde yatırım planı olarak yukarıdaki cevapları vermiştir. %30 oranıyla üreticilerin çoğu tek yıllık ve çok yıllık (bağ-bahçe tesisi dahil) bitkisel üretim amacıyla yeni arazi almayı planlamaktadır. Bu nedenle arazi alımına yönelik olarak bankalardan yapılan yoğun kredi talebinin hız kesmeden devam edeceği öngörülmektedir. Bu talepleri hayvan alımı ve çiftlik inşası, makine-ekipman alımı ve sulama yatırımlarına yönelik kredi taleplerinin izleyeceği düşünülmektedir.

Mikro ve KOBİ Finansman Programı ve TARDES “Bloomberg Tarım Zirvesi”nde tanıtıldı

Frankfurt School ve Kredi Kayıt Bürosu (KKB), Bloomberg HT televizyon kanalı tarafından 29 Mart 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen ve başta Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik olmak üzere tarımsal değer zincirinin diğer önemli paydaşlarını bir araya getiren Tarım Zirvesi'ne katıldı. Zirvenin “Tarımın Finansman Yönetimi” başlıklı paneline konuşmacı olarak katılan Frankfurt School Türkiye Bölge Ofisi Direktörü Erdal Koçoğlu ve KKB Genel Müdür Yardımcısı Koray Kaya, EBRD'nin Mikro ve KOBİ Finansman Programını ve KKB'nin TARDES hizmetleri çerçevesinde Türkiye'deki finansal kuruluşlara sağladığı hizmetleri katılımcılarla paylaştı.

Tarım Zirvesi'ndeki tüm paneller ve sunumlar Bloomberg HT'de banttan yayınlanmıştır. “Tarım Zirvesi, Tarımın Finansman Yönetimi” paneline aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşabilirsiniz.

(Web: www.youtube.com/watch?v=dBS1KuNCWbM&t=867s)

Tarımsal Ürün Raporları

Mikro & KOBİ Finansman Programı katılımcı bankaları ve TARDES kullanıcıları bankaların tarımsal kredilendirme faaliyetlerini desteklemek ve belirli ürünler üzerindeki teknik bilgisini artırmak amacıyla, Teknik Destek Ekibi tarımsal ürün raporları üretmek bankalarla paylaşmayı sürdürmektedir. Nisan 2017 sonu itibarıyla 110'dan fazla ürün raporu hazırlanarak katılımcı bankaların yanı sıra TARDES kullanıcıları bankaların kullanımına sunulmuştur.

Ürün raporları; her ürünle ilgili Türkiye ve dünyadaki üretim rakamları, ürüne özgü üretim teknikleri ve özellikleri, üretim döngüsü, fiyat elastikiyeti, depolama koşulları, devlet destekleri ve yaşam giderlerini karşılamak için gereken asgari ekonomik ölçek gibi temel bilgileri sunmaktadır.

TARDES'e "Mantarcılık" kredi kategorisi ve 76 yeni tarımsal ürün eklendi

Her geçen gün gelişen dinamik yapısıyla Türkiye'deki tarımsal finansman sektörüne büyük katkılar sağlayan TARDES, "Kültür Mantarı Yetiştiriciliği" kredi kategorisini ve 76 yeni bitkisel ürünü kullanıcılarının hizmetine sundu. Böylece TARDES kapsamındaki farklı kredi kategorisi sayısı 6'ya, kredilendirilebilen toplam tarımsal ürün sayısı ise 222'ye ulaşmış oldu.

Beyaz şapkalı mantar ve istiridyeye mantarı üreticilerinin kredi ihtiyaçlarına cevap verecek olan yeni kategori, TARDES kullanıcılarının hiç zorlanmadan hızlı bir şekilde kredi hesaplayabilmesi açısından basit ve kullanıcı dostu bir yapıda tasarlanmıştır. Bu kategoride kullanıcıların sadece mantar yetiştiriciliği üretimi yapılan alanı "net metrekaşe (m²)" cinsinden girmesi ve üreticinin tarımsal skoringi için kalite ve verimlilik sorularını cevaplaması yeterli olacaktır.

TARDES'e eklenen ürünler ise ilkbahar/sonbahar dikimi ve alçak/yüksek tünel ayırmalarında 35 yeni sera meyve ve sebzelerini, ikincil ürün olarak yetiştirilen 9 tarla ürününü, bodur/yarı bodur ayırmında 8 meyve çeşidini, sistemdeki mevcut ürünlerin 12 adet alt çeşidini ve tıbbi-aromatik veya salata amaçlı kullanılan ilave 12 çeşit bitkiyi kapsıyor.

Teşekkürler!

Kasım 2010'da başlatılan EBRD Türkiye Mikro ve KOBİ Finansman Programı teknik destek bileşeni Nisan 2017 itibarıyla tamamlanmıştır. Yaklaşık yedi yıllık sürede program kapsamında birçok başarılı sonuç elde edilmiş, KOBİ Bankacılığı ve Tarım Bankacılığı alanlarında önemli adımlar atılmıştır. EBRD'nin fon desteği, Avrupa Birliği'nin teknik destek fonu desteği ve katılımcı bankalarımızın olağanüstü işbirliği ve desteği ile KOBİ ve tarımsal işletmelerin daha uygun koşullarla finansmana erişimlerine katkı sağlamanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Frankfurt School Türkiye ekibi olarak başta katılımcı bankalar olmak üzere, krediden yararlanan işletmelere ve diğer tüm program ortağı kuruluşlara ilgi ve destekleri için teşekkür ederiz.

www.msmeturkey.com

Teknik Destek Hizmetleri:
Frankfurt School of Finance & Management

Mustafa Kemal Mah. 2124. Cadde
No: 15/3-4 Çankaya, Ankara
Tel: (90) 312 467 44 77
Faks: (90) 312 467 44 76

E-posta: e.kocoglu@int.fs.de
Web: www.msmeturkey.com

Projenin teknik destek bileşeninin ikinci (Mayıs 2012 – Ekim 2013), üçüncü (Kasım 2013 – Ekim 2015) ve dördüncü (Mart 2016 – Nisan 2017) aşamaları ise Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Avrupa Birliği, teknik bilgi, kaynak ve geleceklerini kademeli olarak birleştirmeye karar vermiş olan 28 üye devletten oluşur. Bu devletler, 50 yıllık bir genişleme süreci boyunca, beraberce, kültürel çeşitlilik, hoşgörü ve bireysel özgürlükleri korurken bir istikrar, demokrasi ve sürdürülebilir kalkınma bölgesi kurdular. Avrupa Birliği, bu kazanımlarını ve değerlerini sınırları ötesindeki ülkeler ve insanlarla da paylaşmaya kararlıdır. Avrupa Komisyonu AB'nin yürütme organıdır.

Bu proje Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından finanse edilmektedir.

EBRD, serbest piyasa ekonomisi doğrultusunda kalkınmayı hedefleyen ülkelere destek sağlamak amacıyla kurulmuş çok uluslu bir kurumdur. Kurumun ortakları, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Yatırım Bankası'nın yanı sıra, Avrupa kıtasında ve dünyanın diğer bölgelerinde bulunan 61 ülkeden oluşmaktadır.

EBRD Orta Avrupa'dan Orta Asya'ya kadar olan bir bölgede yer alan 29 ülkede yatırım yapmakta ve faaliyet göstermektedir. Öncelikli olarak piyasa tarafından ihtiyaçları tamamen karşılanamayan özel sektör firmalarına yatırım yapan Banka girişimciliği öne çıkarır; açık ve demokratik pazar ekonomilerine geçişi teşvik eder. Daha fazla bilgi için lütfen www.ebrd.com internet sitesini ziyaret ediniz.

Projenin teknik destek bileşeninin ilk aşaması (Kasım 2010 – Nisan 2012) Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) tarafından finanse edilmiştir.

USAID, ABD Dış İşleri Bakanı'nın sağladığı genel dış politika rehberliği doğrultusunda hareket eden bağımsız federal bir devlet kurumudur. USAID, kalıcı ve eşitlikçi büyüme ile herkese daha iyi bir gelecek sağlama hedefleri doğrultusunda ziraat, demokrasi & yönetim, ekonomik büyüme, çevre, eğitim, sağlık, küresel ortaklıklar ve insani yardım gibi konularda 100'den fazla ülkede faaliyet göstermekte ve ABD dış politikasının öncülüğünü yapmaktadır.

USAID dünyada beş coğrafi bölgede destek sağlamaktadır: Sahra Altı Afrika, Latin Amerika & Karayipler, Avrupa & Avrasya ve Orta Doğu. Daha fazla bilgi için lütfen www.usaid.gov/locations/europe_eurasia/countries/tr/ internet sitesini ziyaret ediniz.

Proje kapsamındaki teknik destek hizmetleri (danışmanlık ve eğitim faaliyetleri) Frankfurt School of Finance & Management tarafından sağlanmaktadır.

Almanya'da kurulu olan Frankfurt School of Finance & Management (önceki unvanıyla Bankakademie) 50 yıldan fazla bir süredir bankacılığın ve finansın tüm alanlarında danışmanlık, mesleki ehliyet kazandırma ve eğitim faaliyetleri alanında hizmet vermekte olup, sektöründe önde gelen bir özel üniversite ve danışmanlık kurumudur.

1992'den beri faaliyet göstermekte olan Uluslararası Danışmanlık Hizmetleri, gelişmekte olan ülkelerde ve yükselen piyasalarda finansal pazarları geliştirmek ve tüm bu ülkelerdeki düşük gelirli nüfusun finansmana erişim imkânlarının artırılmasına kendini adanmıştır. Daha fazla bilgi için lütfen www.frankfurt-school.de internet sitesini ziyaret ediniz.

"Bu yayın Avrupa Birliği'nin desteği ile hazırlanmıştır. Yayının içeriğinin tüm sorumluluğu yalnızca Frankfurt School of Finance & Management'e aittir ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıttığı düşünülemez."